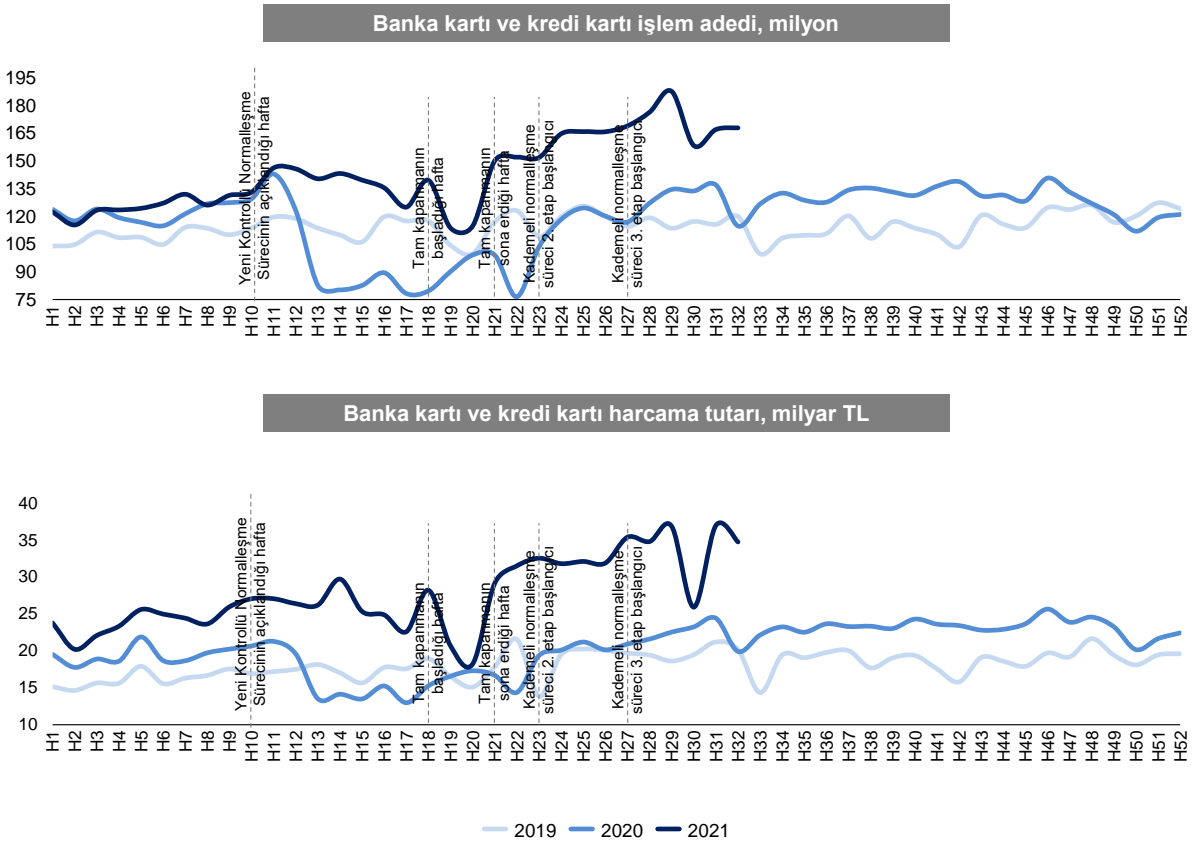

Temmuz ayında kartlı harcamalardaki artışlar bayram tatili nedeniyle seyahat ve ilgili kalemlerde yoğunlaştı

Temmuz ayında kartlı harcamalar tutar ve işlem adedi olarak artmıştır.

Temmuz ayında kartlı harcamalar geçen aya göre tutar olarak yüzde 7, işlem adedi olarak yüzde 8 oranında artmıştır. Haftalık hareketler incelendiğinde, 2, 16 ve 30 Temmuz haftalarında harcama tutarı sırasıyla yüzde 11, yüzde 6 ve yüzde 43 artarken; 9 ve 23 Temmuz haftalarında sırasıyla yüzde 2 ve yüzde 30 azalmıştır. İşlem adedi tarafında ise 23 Temmuz haftasında yüzde 16 düşüş görülürken, diğer haftalardaki değişimler artış yönünde gerçekleşmiştir. Haftalık hareketlerdeki söz konusu dalgalanmalarda Kurban Bayramı etkisinin olduğu düşünülmektedir (Şekil 1).

Şekil 1 - Banka kartı ve kredi kartı işlem adedi ve harcama tutarı, 2019 – 2021*

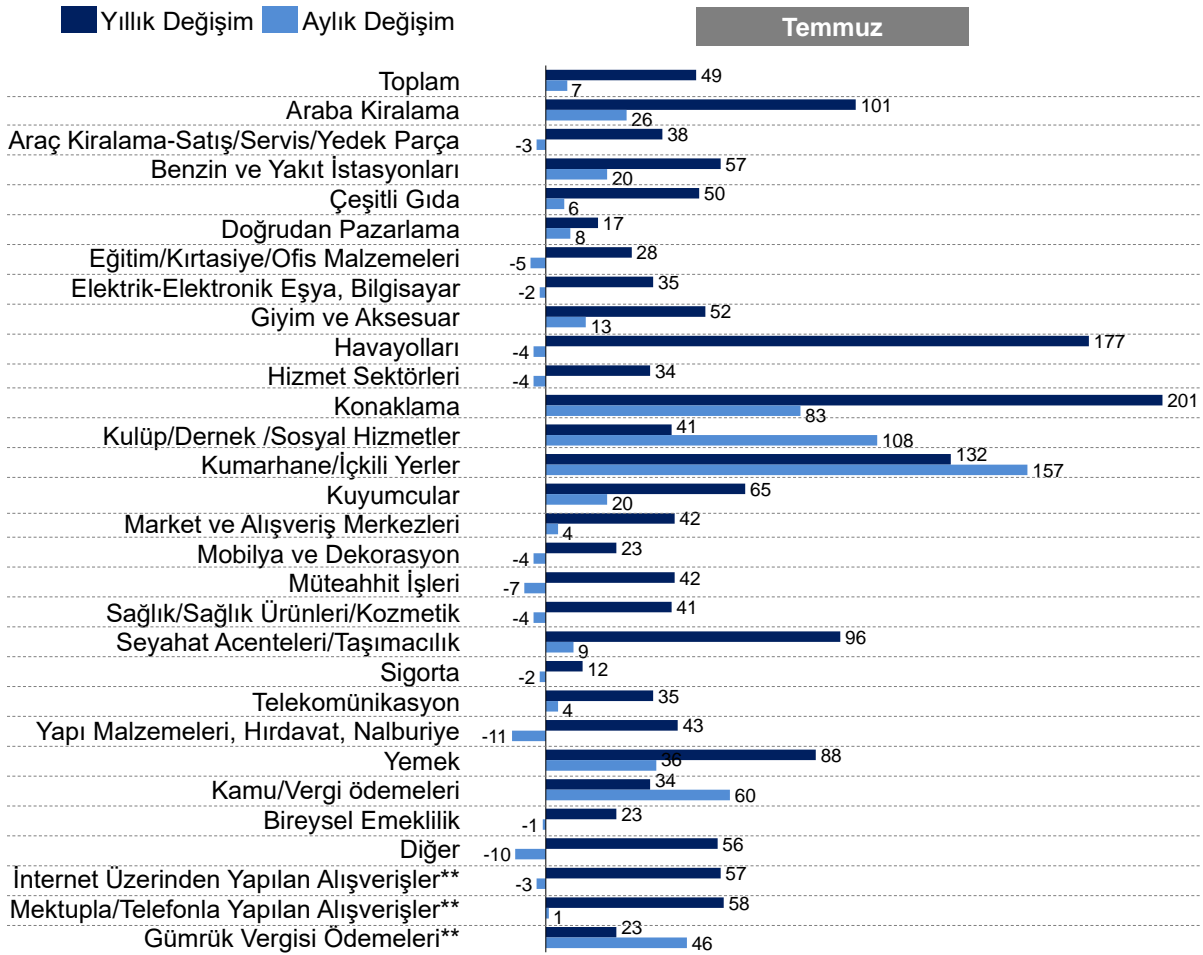
Kaynak: TCMB, TEPAV görselleştirmesi

(*) 2019 yılı değerleri, 4 Ocak - 27 Aralık 2019; 2020 yılı değerleri, 3 Ocak – 25 Aralık 2020; 2021 değerleri; 1 Ocak – 6 Ağustos 2021 tarihlerini kapsamaktadır.

Temmuz ayında harcama gruplarının yarısından fazlası önceki aya göre artmıştır.

Temmuz ayı genelinde 26 harcama grubundan 14'ünde artış gerçekleşmiştir. Kumarhane/içkili yerler (yüzde 157) en fazla artan harcama grubu olurken, kulüp/dernek/sosyal hizmetler (yüzde 108), konaklama (yüzde 83), kamu/vergi ödemeleri (yüzde 60), yemek (yüzde 36) ve araba kiralama (yüzde 26) harcamaları da yüksek oranlı artışlar kaydetmiştir. Söz konusu gelişmelerde Temmuz ayında kademeli normalleşme sürecinin üçüncü etabının başlaması, bayram tatili ve MTV 2021 2. taksit ödemelerinin etkili olduğu düşünülmektedir (Şekil 2).

Şekil 1 - Banka kartı ve kredi kartı ile yapılan harcama tutarının aylık ve yıllık değişimleri (Temmuz 2021), % *

Kaynak: TCMB, TEPAV hesaplamaları

(*) Sektör kategorilerine ilişkin ayrıntılı bilgiye ulaşmak için bakınız:

https://evds2.tcmb.gov.tr/help/videos/Metaveri_K_Kartlari_Harcama_Tutari.pdf

(**) İnternet üzerinden yapılan alışverişler, mektupla/telefonla yapılan alışverişler ve gümrük vergisi ödemeleri ayrı bir harcama kalemi olmayıp, alışveriş yöntemini ifade etmektedir.

Kartlı harcamalar Temmuz ayında yıllık bazda yüzde 49 artış kaydetmiştir.

Harcama gruplarına göre bakıldığında, Temmuz ayında kalemlerin tamamında yıllık olarak artış gözlenmiştir. 15-23 Temmuz 2021 tarihleri arasındaki resmi ve dini tatiller nedeniyle en yüksek artışlar konaklama (yüzde 201), havayolları (yüzde 177), kumarhane/içkili yerler (yüzde 132), araba kiralama (yüzde 101), seyahat acenteleri/taşımacılık (yüzde 96) ve yemek (yüzde 88) hizmetlerinde görülmüştür (Şekil 2 ve Şekil 3).

Şekil 3 - Banka kartı ve kredi kartı ile yapılan harcama tutarlarının yıllık değişimi (Temmuz 2020 – Temmuz 2021), % *

	Tem.20	Ağu.20	Eyl.20	Eki.20	Kas.20	Ara.20	Oca.21	Şub.21	Mar.21	Nis.21	May.21	Haz.21	Tem.21
Toplam	16,1%	19,6%	22,6%	29,7%	24,4%	15,3%	19,0%	24,1%	50,0%	79,9%	56,3%	60,1%	48,5%
Araba Kiralama	0,2%	24,0%	35,7%	52,0%	34,2%	8,0%	17,0%	19,2%	79,4%	197,2%	150,7%	144,4%	100,8%
Araç Kiralama-Satış/Servis/Yedek Parça	41,7%	50,7%	51,9%	50,2%	42,8%	28,9%	35,1%	30,9%	60,7%	100,5%	44,5%	52,3%	38,4%
Benzin ve Yakıt İstasyonları	-1,3%	2,1%	8,1%	15,5%	13,1%	1,4%	5,3%	12,2%	39,6%	110,0%	92,3%	69,4%	57,4%
Çeşitli Gıda	26,0%	23,6%	31,5%	35,2%	32,0%	29,5%	37,2%	35,3%	41,6%	53,2%	50,3%	48,8%	49,7%
Doğrudan Pazarlama	16,8%	18,3%	19,5%	21,8%	28,2%	14,4%	2,6%	-2,1%	2,2%	13,2%	1,1%	7,8%	16,8%
Eğitim / Kırtasiye / Ofis Malzemeleri	12,3%	-11,3%	1,2%	30,7%	1,5%	-12,2%	-3,9%	13,1%	54,3%	70,5%	23,2%	35,0%	27,8%
Elektrik-Elektronik Eşya, Bilgisayar	90,3%	105,1%	122,0%	119,0%	89,7%	93,0%	80,6%	66,8%	90,1%	82,0%	47,1%	33,7%	35,2%
Giyim ve Aksesuar	29,2%	0,4%	6,1%	24,0%	5,5%	-17,2%	-9,5%	-1,7%	70,9%	204,6%	76,5%	65,9%	51,6%
Havayolları	-44,3%	-29,0%	-33,5%	-33,1%	-39,3%	-41,1%	-46,8%	-47,9%	78,1%	1443,8%	762,5%	417,5%	177,4%
Hizmet Sektörleri	13,4%	24,6%	21,9%	22,4%	18,7%	9,0%	13,4%	11,1%	40,1%	64,0%	39,8%	43,6%	33,8%
Konaklama	-36,4%	-10,7%	-1,1%	0,4%	-20,6%	-41,2%	-30,9%	-20,2%	82,2%	1108,6%	841,1%	369,9%	201,2%
Kulüp / Dernek /Sosyal Hizmetler	90,5%	-42,5%	8,7%	35,0%	19,8%	8,7%	1,8%	0,7%	37,1%	84,7%	36,3%	98,9%	41,0%
Kumarhane /İçkili Yerler	-31,2%	-17,8%	-15,9%	-22,4%	-65,3%	-90,7%	-89,2%	-87,7%	-45,7%	152,6%	86,6%	79,6%	131,6%
Kuyumcular	3,2%	8,1%	-1,8%	-20,3%	-26,3%	-26,1%	42,8%	80,2%	118,3%	248,9%	76,5%	95,9%	65,4%
Market ve Alışveriş Merkezleri	38,7%	41,5%	43,3%	61,9%	56,8%	57,4%	58,1%	49,5%	29,0%	37,2%	38,8%	44,4%	42,5%
Mobilya ve Dekorasyon	41,1%	46,5%	40,7%	51,5%	44,6%	22,5%	22,7%	20,1%	71,8%	121,2%	32,1%	32,0%	22,7%
Müteahhit İşleri	39,1%	72,8%	50,4%	56,4%	203,0%	46,1%	49,4%	53,1%	83,7%	124,0%	67,2%	62,7%	41,9%
Sağlık/Sağlık Ürünleri/Kozmetik	26,8%	41,4%	41,7%	37,3%	34,6%	18,2%	20,1%	19,9%	49,1%	159,9%	89,3%	59,6%	40,8%
Seyahat Acenteleri/Taşımacılık	-43,8%	-45,8%	-40,6%	-32,1%	-35,2%	-35,3%	-14,9%	-9,1%	41,4%	309,6%	290,1%	228,9%	96,1%
Sigorta	27,4%	27,5%	26,1%	29,4%	18,3%	14,2%	10,1%	4,4%	14,4%	24,8%	6,4%	16,2%	11,5%
Telekomünikasyon	46,3%	58,4%	62,2%	60,0%	51,3%	50,6%	60,1%	70,2%	101,9%	111,8%	66,5%	72,1%	35,2%
Yapı Malzemeleri, Hırdavat, Nalburiye	36,5%	65,0%	54,5%	55,2%	52,6%	45,7%	68,4%	57,1%	73,7%	115,2%	69,4%	66,0%	42,6%
Yemek	7,2%	16,0%	22,2%	23,3%	-10,4%	-44,9%	-39,5%	-35,7%	46,7%	290,2%	182,9%	100,5%	87,8%
Kamu/Vergi ödemeleri	-41,8%	-39,3%	-57,4%	-56,8%	-50,5%	-40,1%	-42,7%	-5,0%	25,9%	12,3%	1,9%	40,2%	33,8%
Bireysel Emeklilik	10,1%	5,9%	17,3%	9,3%	14,0%	21,3%	24,0%	21,8%	24,8%	27,0%	26,2%	29,1%	23,2%
Diğer	68,3%	63,5%	40,9%	44,6%	73,4%	60,8%	166,6%	125,9%	133,2%	145,4%	133,1%	121,3%	55,9%
İnternet Üzerinden Yapılan Alışverişler**	34,2%	41,7%	50,9%	58,7%	57,7%	61,9%	50,2%	64,3%	105,1%	84,9%	74,8%	88,2%	56,8%
Mektupla/Telefonla Yapılan Alışverişler**	5,7%	12,1%	29,3%	44,0%	40,2%	33,6%	31,7%	30,9%	52,7%	67,2%	55,4%	73,3%	57,8%
Gümrük Vergisi Ödemeleri**	-96,9%	-96,1%	-96,6%	-93,7%	-97,2%	-96,3%	-95,5%	-93,1%	-91,8%	-89,4%	-92,8%	17,2%	22,6%

Kaynak: TCMB, TEPAV hesaplamaları

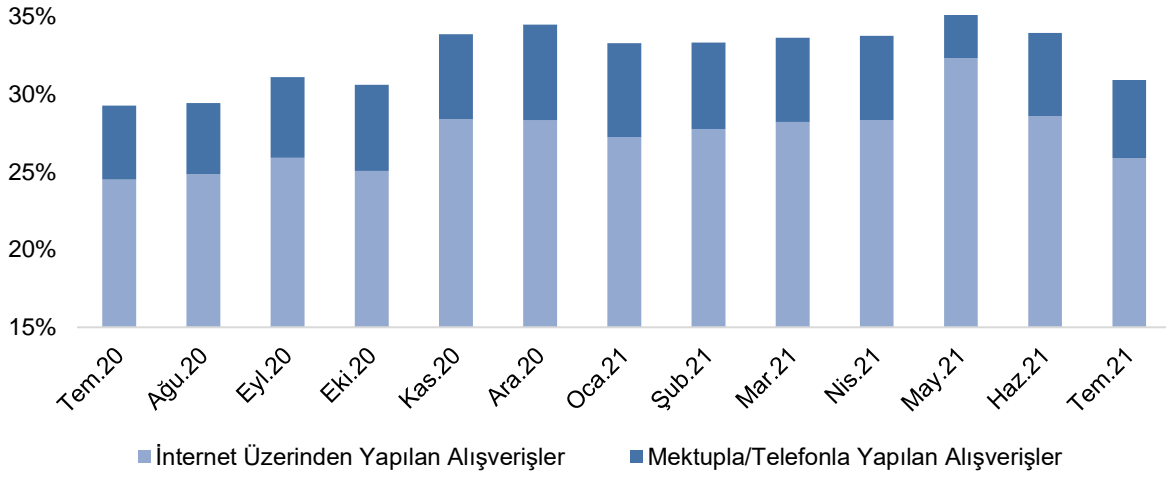
(*) Isı haritasında açık mavi ilgili sektörün aylar içindeki en yüksek değerlerini, koyu mavi ise en düşük değerlerini göstermektedir.

(**) İnternet üzerinden yapılan alışverişler, mektupla/telefonla yapılan alışverişler ve gümrük vergisi ödemeleri ayrı bir harcama kalemi olmayıp, alışveriş yöntemini ifade etmektedir.

Temmuz ayında internet üzerinden ve mektupla/telefonla yapılan alışverişlerin payı yüzde 31'dir.

Salgınla birlikte önem kazanan online alışverişler Temmuz ayında da yüksek oranda artmıştır; internet üzerinden yapılan alışverişlerin yıllık artışı yüzde 57'ye, mektupla/telefonla yapılan işlemler ise yüzde 58'e ulaşmıştır. Online harcamaların toplam harcamalar içindeki payı Temmuz 2020'de yüzde 29 iken, Temmuz 2021'de yüzde 31 seviyesine yükselmiştir (Şekil 3 ve Şekil 5).

Şekil 5 - Banka kartı ve kredi kartı ile internet üzerinden veya mektupla/telefonla yapılan harcamaların payı (Temmuz 2020 – Temmuz 2021), %

Kaynak: TCMB, TEPAV hesaplamaları